

DOMÁCÍ PŘÍPRAVA

TŘÍDA 9. A, B

Chemie

Všechny vás opět zdravím!

*Nejdříve vám připomínám zadaný úkol, tentokrát povinný!
Jedná se o seminární práci ve Wordu s rozsahem min. 1 - 2 stránky na téma:*

„MŮJ ŽIVOT S CHEMIÍ, ANEB JAK CHEMIE OVLIVŇUJE MŮJ KAŽDODENNÍ ŽIVOT“

Práce mi zaslejte na email adamkova@zsvyhlidka.cz do 30. 4. 2020!!!

Někteří z vás, mi už práce zasíláte, ale je pořád velká část těch, kteří jste se neozvali, tak to učiňte, ať od vás mám zpětnou vazbu!

Nové učivo: doporučené video: <https://www.youtube.com/watch?v=uJyTT-Vzwdk>

Tuky

- také název lipidy
- vznikají tzv. esterifikací, to je reakcí vyšších mastných kyselin s glycerolem
- jsou zásobní látkou s velkou energetickou hodnotou
- dělí se podle původu na rostlinné a živočišné a podle skupenství na pevné a kapalné

PEVNÉ TUKY: máslo, sádlo, lůj, jsou to hlavně estery kyseliny palmitové a stearové

KAPALNÉ TUKY: rostlinné oleje a rybí tuk, hlavně estery kyseliny olejové

ROSTLINNÉ TUKY: vznikají lisováním nebo vyluhováním semen a plodů olejnatých rostlin

př. olej olivový, řepkový, sójový, podzemnicový, kokosový, slunečnicový aj.

ŽIVOČIŠNÉ TUKY: vznikají vyškvařováním nebo vytavováním z živočišných tkání bohatých na tuky, např. sádlo, hovězí lůj, kostní tuk, rybí tuk

Vlastnosti tuků

Tuky mají nízkou teplotu tání, jsou nerozpustné ve vodě, rozpustné v organických rozpouštědlech, snadno se rozkládají na vzduchu a dochází k nepříjemnému páchnoucími rozkladu=žluknutí (tento pach se projevuje i při pocení, kdy rozkladem potu vzniká kyselina máselná)

Chemické vlastnosti:

- chemickou reakcí s vodíkem se z olejů stávají tuhé tuky=děj se nazývá ztužování, mění se charakter vazby uvnitř sloučeniny z dvojně na jednoduchou
- chemickou reakcí tuků s hydroxidy (s KOH nebo NaOH) vznikají mýdla

V následujících odkazech si zopakuj dnešní učivo:

<https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?src=http://dumy.cz/nahled/10568>

<https://www.youtube.com/watch?v=uKbW6lVYt3E>

<https://www.youtube.com/watch?v=3FjgFvKWTk4>

Přeji hodně zdaru,
budu se těšit na vaše práce!